

Τα Νέα της Καρδιανής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Της Γραφής
ΑΘΗΝΑΣ 14
Αριθμός Αδείας
224

ΕΛΤΑ
Hellenic Post

ΚΩΔΙΚΟΣ 2133

Τρίμηνη περιοδική έκδοση της Αδελφότητας Τηνίων Καρδιανιωτών «Η Αγία Τριάς»

Έτος 15°, Αρ. Φύλλου 60 • Οκτώβριος - Νοέμβριος - Δεκέμβριος 2013 • Ασ. Φωτήλα 40 & Αλεξάνδρας, 114 73, Αθήνα

Ευτυχισμένο
το 2014

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

ΣΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ- ΚΟΠΗ ΤΗΣ
ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗΣ ΠΙΤΑΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ -ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΕΣ
ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2014 ΚΑΙ ΩΡΑ 11.00 π.μ.
ΣΤΟΝ 1ο ΟΡΟΦΟ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ
ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΤΗΝΙΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,
ΑΣ. ΦΩΤΗΛΑ 40 & Λ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ.

ΘΑ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΙ ΚΑΡΔΙΑΝΙΩΤΙΚΟ ΓΛΕΝΤΙ
ΣΤΟ «ΤΗΝΙΑΚΟ ΚΑΦΕΝΕΙΟ».

Κοινωνικά

Γάμος

Στις 21 Σεπτεμβρη, ένα πολύ αγαπητό παιδί του χωριού μας, ο **Νίκος Δελατόλας**, γιος του Γιακουμή και της Λουκίας, παντρεύτηκε την αγαπημένη του Ιαμιζέ. Ο γάμος τελέστηκε στην εκκλησία της Κιουράς και στη συνέχεια στην Αγία Τριάδα. Τους ευχόμαστε "βίον ανθόσπαρτο".

Βάφτιση

Στις 20 Οκτώβρη στον Ι.Ν. Αγίου Νικολάου Ηλιοπούλης, ο **Βαγγέλης** και η **Χαρά Κεφαλικού** βάφτισαν το τρίτο τους παιδάκι, που πήρε το όνομα των δύο γιαγιάδων **Μαρία-Μαγδαληνή**. Να τους ζήσει το νεοφώτιστο.

Επιτυχίες

Η Αγγελική Μαραβέλια, κόρη του Φίλιππα Ιωάννου Μαραβέλια, πέρασε στο Πανεπιστήμιο Μυτιλήνης. Της ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία!

Πανηγύρια

Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος έγιναν χωρίς καμιά παράλειψη τα εποχικά πανηγύρια μας, αρχίζοντας από τον Ταξιάρχη (στα Πηγαδάκια) της **Μαρίας Δελατόλα** και του **Γιώργου Παγανέλη**, με πλούσια κεράσματα. Είχε προηγηθεί, στην ίδια περιοχή, ο Άγιος Γεράσιμος του **Μπόρτολα** και της **Κατίνας Παλαμάρη**, με πολύ κόσμο και πολλά φαγητά.

Ακολούθησε ο Άγιος Νεκτάριος (στον όρμο Παννάκη) γιορτάστηκε από τις οικογένειες του **Δημήτρη** και **Κώστα Καραϊσκού**, και εδώ με πλούσια κεράσματα.

Ας είναι όλων "Βοηθείά τους" σε ότι κάνουν και να συνεχίζουν τις ωραίες παραδόσεις μας.

Όμως το πανηγύρι του Αγίου Μηνά φέτος, ξεπέρασε κάθε φαντασία!

Ο πολύ καλός καιρός σύμμαχος στην προσέλευση πάρα πολύ κόσμου στον Εσπερινό. (Τα αυτοκίνητα παρκαρισμένα και στις δύο πλευρές του δρόμου μέχρι την είσοδο του χωριού!)

Η εκκλησία ανθοστόλιστη (προσφορά και πάλι από τις αδελφές **Αμαλία Παραδείση** και **Πόπη Ζαχαράτου**), σχεδόν 10 Ιερείς και τα κεράσματα όπως πάντα πλούσια, προσφορά από συγχωριανούς και φίλους.

Ανήμερα της γιορτής, παρά την αλλαγή του καιρού και την εργάσιμη ημέρα, αρκετός κόσμος ήρθε πάλι να τιμήσει την Χάρη του.

Θάνατος

Έφυγε πρόωρα από κοντά μας η αγαπητή από όλους μας **Ρίτα Μουσαμά** (Ζαχαριούδαινα). Η εξόδιος ακολουθία έγινε στον Πειραιά και η ταφή της στην Σαλαμίνα, κοντά στον αγαπημένο της σύντροφο Κώστα. Το Νοέμβριο έγινε και το μνημόσυνό της στον Ι.Ν. Αγίου Διονυσίου (Καθολικών) στην Αθήνα.

Στους συγγενείς της και ιδιαίτερα στην αγαπητή μας μητέρα της, τους ευχόμαστε θερμά συλλυπητήρια και κουράγιο.

Επιστολή προς την εφημερίδα μας

ΧΡΗΣΤΟΣ Ν. ΚΑΣΤΟΡΙΝΗΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ - ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 59 - ΑΘΗΝΑ 106 79
ΤΗΛ.: 210 96 04 101 - ΑΜΔΣΑ 7897

Αθήνα, Νοέμβριος 2013.

ΤΑ ΝΕΑ
ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΝΗΣ
Ασ. Φωτιάς 40 & Αλεξάνδρας
11473 Αθήνα

Προς το
Δ.Σ. της Αδελφότητας Τηνίων Καρδιανιωτών
«Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ»

Αγαπητοί συντοπίτες,
Σας ευχαριστώ θερμά για την τακτική αποστολή της περιοδικής σας έκδοσης τα ΝΕΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΝΗΣ.
Μια έκδοση μικρή στο μέγεθος αλλά μεστή σε περιεχόμενο.
Το τελευταίο σας τεύχος στις οκτώ σελίδες συμπεκνώνει εύστοχα γεγονότα του Καλοκαιριού, εκδηλώσεις της Αδελφότητας, πολιτιστικές ειδήσεις, χρήσιμες πληροφορίες και δραστηριότητες αδελφών Συλλόγων.
Μέσα από τις στήλες της περιοδικής έκδοσής σας διαχρονικά αναδεικνύεται το έργο και η προσφορά Τηνίων επιστημόνων, καθηγητών, καλλιτεχνών, διανοούμενων και φίλων της Τήνου, που διασώζουν διαχρονικά τον Πολιτισμό του νησιού και των κατοίκων του, προβάλλουν αιτήματα και προβλήματα, ψυχαγωγούν τους κατοίκους, ανασύρουν μνήμες, στηρίζουν τις εκδηλώσεις των Συλλόγων και παράλληλα συμβάλλουν στη συνέχιση της ιστορικής, πολιτιστικής και καλλιτεχνικής διαδρομής της Τήνου.
Διασώζω σχεδόν όλα τα τεύχη σας. Συνεχίστε παρά τις δυσκολίες που αντικειμενικά υπάρχουν, να προσφέρετε γόνιμο έργο σε όλες τις ηλικίες των συμπατριωτών μας στην Τήνο και στην Αθήνα.

Τηνίκα
Χρ. Καστορίνης

Πρ. Εκδότης της μηνιαίας εφημερίδας ΤΗΝΙΑΚΗ ΦΩΝΗ (1982 - 2000)

 Τα Νέα
της Καρδιανής

Τριμηνιαία περιοδική έκδοση
Ιδιοκτήτης: Αδελφότητα Καρδιανιωτών
«Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ»

Εκδότης: Κων/νος Καραϊσκού,

Τεχνικός Σύμβουλος: Αντ. Β. Βαμβακάρης
Συντακτική ομάδα: Μ. Τσουμπός, Δ. Καραϊσκού,
Β. Τυροβολά, Μ. Καραϊσκού, Μ. Καλούμενου,
Αν. Τσιχλιάς. Συνεργάτες: Κ. Δανούσης,
Αλ. Φλωράκης. Φωτογραφίες: Κ. Δανούσης,
Κ. Καραϊσκού. Σελιδοποίηση: Γ. Μαρκάκης
Διεύθυνση: Ασ. Φωτιάς 40, 114 73, Αθήνα.

Τηλ.: 210 6911 235-210 6397009

Email: taneatiskardianis@gmail.com

www.kardiani.gr

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Ενημερωτικό δελτίο

1. ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ Ν. ΑΙΓΑΙΟΥ ΣΤΗΝ ΤΗΝΟ

Πραγματοποιήθηκαν το τελευταίο διάστημα με μεγάλη επιτυχία τέσσερα “σεμινάρια - προγράμματα κατάρτισης”, για κάθε ενδιαφερόμενο από το ΚΕΚ “Γεννηματάς ΑΕ” της Περιφέρειας Ν. Αιγαίου με πλήρη χρηματοδότηση της Περιφέρειας. Η συμμετοχή ήταν πολύ ικανοποιητική και η ποιότητα της εκπαίδευσης άριστη.

Συγκεκριμένα οι εκπαιδευσεις που έγιναν αφορούσαν:

1. « καλλιέργεια, μεταποίηση και αξιοποίηση ελληνικών αρωματικών φυτών », στις 7/10/2013 και 8/10/2013
2. « τυποποίηση και προώθηση αρωματικών φυτών » στις 10/10/2013
3. « Οικοσυννοδοί - συνοδοί περιήγησης στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον των νησιών (αρχές συνοδείας και γνώση χλωρίδας- πανίδας και ιστορικού τοπίου)» στις 22 – 25/10/2013
4. “ Γενικές αρχές Αμπελουργίας και Ελαιοκομίας” (φύτευση, λίπανση, άρδευση, κλαδέματα, φυτοπροστασία) στις 11- 12/11/2013

Τα σεμινάρια γίνονται στο Δημοτικό Σχολείο Στενής, το οποίο παραχωρεί ο Δήμος Τήνου. Επίσης για πρακτικούς λόγους χρησιμοποιήθηκε και η αίθουσα Αγίου Αντωνίου του Καμαριού της Στενής. Από την θέση αυτή εκφράζουμε ευχαριστίες τόσο στον Δήμο Τήνου όσο και στην ενορία Αγίου Αντωνίου.

2. ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Ο περιφερειακός σύμβουλος κ. Μ. Βίλλας συμμετείχε σε αποστολή 32 Ελλήνων που ασχολούνται με την γεωργία ή την παραγωγή τροφίμων, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο των Βρυξελλών στις 17-19 Οκτωβρίου 2013, προσκεκλημένος του ευρωβουλευτή και περιφερειακού συμβούλου κ. Νίκου Χρυσόγελου.

Το πρόγραμμα της επίσκεψης είχε ως εξής:

1. Επίσκεψη στον εκθεσιακό χώρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Parliamentarium.
2. παρακολούθηση της ημερίδας στο Ε.Κ. με θέμα “Σίτιση της Ευρώπης σε πε-

ρίοδους κρίσης: Προς ένα πιο ευέλικτο σύστημα τροφίμων”.

3. παρακολούθηση της ημερίδας με θέμα “Ποιοτική Γεωργία και Ποιοτικά Τρόφιμα”.

4. Εκδήλωση με τον πολιτιστικό σύλλογο “Ελληνικός Κύκλος Βρυξελλών” με θέμα τη Ποιοτική Γεωργία και τη Ποιοτική Διατροφή.

5. Γνωριμία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τους Ευρωπαϊκούς θεσμούς.

3. ΤΟΥΡΝΟΥΑ ΠΙΝΓΚ - ΠΟΝΓΚ

Διεξήχθη στις 16/11/2013 με μεγάλη επιτυχία το τουρνουά πινγκ-πονγκ που οργάνωσε ο αθλητικός σύλλογος ΠΟΣΕΙΔΩΝΑΣ ΤΗΝΟΥ με την συμμετοχή ομάδων της Αθήνας και αθλητών από τις Κυκλάδες.

Η διοργάνωση αυτή καλύφθηκε οικονομικά εξ ολοκλήρου από την περιφέρεια Ν. Αιγαίου, γιατί το άθλημα του πινγκ - πονγκ στις Κυκλάδες καλλιεργείται μόνο από τον αθλητικό σύλλογο του νησιού μας, τον ΠΟΣΕΙΔΩΝΑ. Μέσα από την συμβολή της αυτή, η Περιφέρεια μας θέλει να προτρέψει τα παιδιά μας να ασχολούνται με το αθλητισμό και με κάθε είδους άθλημα.

Συγχαίρουμε τους διοργανωτές, τα παιδιά που αγωνίστηκαν, τον σύλλογο, και ιδιαίτερα την πρόεδρό του, και τον υπέθυνο του τμήματος πινγκ -πονγκ κ. Β. Περιβολαράκη.

4. ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ Ν. ΑΙΓΑΙΟΥ ΣΤΟ 50 ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΜΕΛΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΜΕΛΙΣΣΑΣ

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου στο πλαίσιο της προώθησης των ποιοτικών τοπικών προϊόντων έχει προβεί σε δράσεις, βασισμένες στην στρατηγική ανάπτυξης του πρωτογενή τομέα, με σκοπό να συμβάλει στην προώθηση των αγροτικών τοπικών ποιοτικών προϊόντων. Η προβολή και ανάδειξη των τοπικών ποιοτικών προϊόντων των νησιών της Περιφέρειας μας, είναι βασικό μέλημα της Περιφερειακής Αρχής. Η Περιφέρεια Ν. Αιγαίου, προσκαλεί τις Ενώσεις Αγροτικών Συν/σμών, τους Μελισσοκομικούς Συν/σμούς και τους Δήμους Δωδεκα-

νήσου & Κυκλάδων να συμμετάσχουν στο 5ο Φεστιβάλ Ελληνικού Μελιού και Προϊόντων Μέλισσας, που θα διεξαχθεί στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας στις 6 - 7 και 8 Δεκεμβρίου 2013, παρουσιάζοντας τα προϊόντα τους σε περίπτερο που έχει μισθωθεί από την Περιφέρεια μας. Η συμμετοχή όλων είναι δωρεάν.

5. Τέλος το νησί μας επισκεφθήκαν στις 15 και 16/11/2013 οι περιφερειακοί σύμβουλοι Μαργάρας Βασίλειος της Μυκόνου και Γρυπάρης Δημήτρης της Σύρου και είχαν συνεργασία με τον κ. Μ. Βίλλα.

ΤΗΝΟΣ 19-11-2013
ΑΠΟ ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΟΥ ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΤΗΝΟΥ

Η ΤΗΝΟΣ ΣΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ Ν. ΑΙΓΑΙΟΥ

Στο περίπτερο της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου συμμετείχε και η Τήνος στην έκθεση τουρισμού Philoxenia (Φιλοξενία) τον φετινό Νοέμβριο στη Θεσσαλονίκη.

Έτσι η συμμετοχή της Τήνου όλο το 2013 σε τουριστικές εκθέσεις, που πραγματοποιήθηκε μέσω των περιπτέρων της Περιφέρειας Ν. Αιγαίου έχει ως εξής:

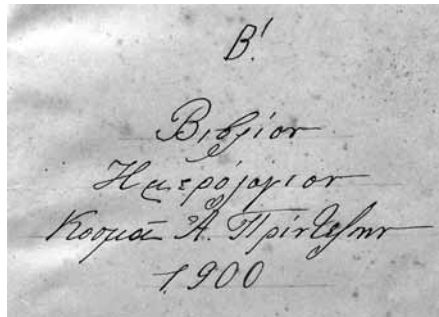
- Έκθεση BIT το Φεβρουάριο στο Μιλάνο
- Road Show στο Εμπορικό Κέντρο Gallerian της Στοκχόλμη το Μάρτιο
- Έκθεση MITT το Μάρτιο στη Μόσχα
- Έκθεση UITT το Μάρτιο στο Κίεβο
- Έκθεση στο ΜΕΤΡΟ Συντάγματος τον Ιούνιο
- Έκθεση WTM το Νοέμβριο στο Λονδίνο

ΤΟ «ΔΕΦΤΕΡΙ» ΤΟΥ ΠΡΙΝΤΕΖΗ

Το Ιστορικό – Λαογραφικό Μουσείο Καρδιανής, το οποίο ίδρυσε η Αδελφότητα Τηνίων Καρδιανιωτών «Η Αγία Τριάς» στο Πολυδύναμο Κέντρο Πολιτισμού Καρδιανής, εμπλουτίζεται συνεχώς όχι μόνον με τη φροντίδα των μελών του σωματείου, αλλά με τη συνεχή συνδρομή όλων των Καρδιανιωτών. Η αξιοπιστία μάλιστα της προσπάθειας έχει αποσπάσει την εμπιστοσύνη των ανθρώπων της Εξωμεριάς. Παράλληλα, όμως, με τα αντικείμενα του λαϊκού πολιτισμού εμπλουτίζεται και το Αρχείο του Μουσείου με έγγραφα και βιβλία. Κάποια μάλιστα απ' αυτά έχουν ενδιαφέρον που υπερβαίνει τα όρια της Καρδιανής και κάποια, όπως αυτό για το οποίο γίνεται λόγος, αφορούν στην ευρύτερη περιοχή.

Ένα από τα τεκμήρια αυτά είναι και το «Β' Βιβλίον – Ημερολόγιον Κοσμά Α(ποστόλου) Πρίντεζη 1900». Πρόκειται για το επίσημο δεύτερο ημερολόγιο του παντοπωλείου του Κοσμά Πρίντεζη στον Πύργο. Ο όρος «επίσημο» σημαίνει ότι το δεφτέρι αυτό είχε θεωρηθεί, μονογραφεί και φυλλομετρηθεί προηγουμένως από τον Πρόεδρο Πρωτοδικών Σύρου (30.4. 1899) και, επομένως, οι εγγραφές σ' αυτό επέιχαν τη θέση επίσημης απόδειξης για τις καταχωρούμενες συναλλαγές. Αναφέρεται σε συναλλαγές 42 πελατών, η πρώτη εγγραφή καταχωρείται στις 30.11. 1900 και η τελευταία 23.9. 1907 και όλες έχουν γίνει από το ίδιο χέρι*. Το βιβλίο έχει διαστάσεις 35 x 18 cm και 300 σελίδες (150 φύλλα), από τις οποίες έχουν συμπληρωθεί οι 262**. Θα είμαστε ευτυχείς αν είχε διασωθεί και το πρώτο βιβλίο του καταστήματος ή και το τρίτο, αν το παντοπωλείο συνέχισε τη λειτουργία του και μετά το 1907. Το δεφτέρι αυτό βρέθηκε στα σκουπίδι του Πύργου και παραδόθηκε στο Μουσείο από άτομο που επιθυμεί να διατηρήσει την ανωνυμία του

Η σημασία του τεκμηρίου αυτού για την οικονομική και κοινωνική ζωή του τόπου είναι προφανής. Αν και καταγράφονται μόνον οι αγορές επί πιστώ-

Τέτοιου είδους τεκμήρια μας παρουσιάζουν την πραγματική ζωή των ανθρώπων της εποχής· τις ανάγκες τους, τις συνήθειές τους, τα χρέη τους και τη δυνατότητα ανταπόκρισής τους σ' αυτά, ενώ, παράλληλα, αφήνουν να εννοηθούν οι εξαρτήσεις που αναπτύσσονταν.

σει (τα βερεσέδια), εντούτοις έχουμε μια εικόνα των συναλλαγών και διατροφικών συνηθειών των αρχών του 20ού αιώνα, συνήθειες που, προφανώς, απηχούν πολύ παλαιότερα εποχές. Δε γνωρίζουμε την ύπαρξη άλλου παρόμοιου τεκμηρίου εκτός από το δεφτέρι του (ιερέα κατόπιν) Ιάκωβου Ρήγου από τα Υστέρνια που αναφέρεται στο δεύτερο ήμισυ του 19ου αιώνα και το οποίο παρά την αταξία του παρουσιάζει μεγαλύτερο ενδιαφέρον, μιας και παρέχει περισσότερες πληροφορίες.

Τέτοιου είδους τεκμήρια μας παρουσιάζουν την πραγματική ζωή των αν-

θρώπων της εποχής· τις ανάγκες τους, τις συνήθειές τους, τα χρέη τους και τη δυνατότητα ανταπόκρισής τους σ' αυτά, ενώ, παράλληλα, αφήνουν να εννοηθούν οι εξαρτήσεις που αναπτύσσονταν. Οι άνθρωποι εκείνης της εποχής ήσαν απολύτως εξαρτημένοι από το δεφτέρι του μπακάλη. Παντού, περισσότερο όμως στην Εξωμεριά, όπου οι άνδρες ταξίδευαν για να εργαστούν ή περίμεναν να πουλήσουν τα μάρμαρά τους για να εξοφλήσουν τα χρέη τους. Ακόμη μεγαλύτερη ήταν η εξάρτηση στην Πόλη της Τήνου, όπου υπήρχαν μεγάλες ανέστιες και πενόμενες μάζες (αλιείς, λεμβούχοι, αχθοφόροι, εργάτες), οι οποίες ανέμεναν τις πανηγύρεις της 25ης Μαρτίου αρχικά και της 15ης Αυγούστου αργότερα για να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους.

Οι άνθρωποι αυτοί ήταν ευάλωτοι σε λογής – λογής πιέσεις, από τις οποίες η πολιτική εξάρτηση ή η παροχή εργατικών υπηρεσιών εκ μέρους των γυναικών ίσως ήταν οι λιγότερο επαχθείς. Στον Πύργο μάλιστα της Τήνου, έως σχετικά πρόσφατα, για πολλά ερειπωμένα σπίτια ως αιτία αναφερόταν η αναληγσία συγκεκριμένου μπακάλη, ο οποίος σε εξόφληση των χρεών «αφαιρούσε τις τράβες της οροφής»! Πιθανότατα αυτό δε συνέβη ποτέ στην πραγματικότητα, πλην όμως η υπερβολή αυτή ερχόταν να τονίσει τις δυσκολίες της ζωής των ανθρώπων, ειδικά σε περιοχές όπου δεν υπήρχε επαρκής γη (όπως στην Πόλη) ή η υπάρχουσα ήταν φειδωλή στην απόδοσή της.

Στο δεφτέρι του Πρίντεζη θα επανέλθουμε. Επί του παρόντος, όμως, αρκούμεθα να παρουσιάσουμε ένα μικρό δείγμα των εγγραφών του (εικ 1). Βέβαια, απαιτείται συνολική μελέτη του τεκμηρίου, αφού κάθε πελάτης αποτελούσε και μια ειδική περίπτωση. Όμως, αυτό που πρέπει να κατανοηθεί είναι ότι, αν θέλουμε να μιλήσουμε για τις πραγματικές συνθήκες ζωής των ανθρώπων μιας εποχής, θα πρέπει να μελετήσουμε τέτοιου είδους τεκμήρια. Σίγουρα «ουκ επ' άρτω μόνο

1900				
Νβρ.	30	1 καπνό	= 35	
Δεκ.	7	35 οκ. άλευρον	21 =	
	5	οκ. έλαιον	9 =	
	8	5 οκ. σαπούνι	5 =	35.35
	14	έλαβον		10.35
				25.00
	14	1 καπνό	= 35	
1901				
Ιαν.	19	10 οκ άλευρον	6 =	
	31	10 οκ. άλευρον	6 =	12.35
				37.35
	31	έλαβον		10.00
				27.35
Φεβ.	13	σχοινί	2 =	
	15	5 οκ. άλευρον	3 =	
	24	½ οκ. έλαιον & καπνό	1 35	
Μαρ.	2	8 οκ. άλευρον & αλάτι	5 30	
	22	5 οκ. άλευρον	3 15	
	28	1 βαρέλι κενόν ταραμά	4 =	
		10 οκ. άλευρον	6 30	
	31	1 κρέας	1 30	
Απρ.	5	10 οκ. άλευρον 5 πίτυρα	7 10	
	12	½ οκ. έλαιον & 11 οκ. άλευρον	7 20	40.70
				68.05
	16	έλαβον		12.05
				56.00

εικ. 1

ζήσεται άνθρωπος». Όμως χωρίς αυτόν δεν είναι δυνατόν να ζήσει!

Για το λόγο αυτό θα πρέπει να αποδώσουμε το οφειλόμενο ενδιαφέρον σε τέτοιους είδους τεκμήρια. Δεφτέρια παντοπωλείων, κατάστιχα λατομικών επιχειρήσεων, ημερολόγια πλοίων, λογαριασμοί ανέγερσης κτισμάτων (ναών και οικιών) μας προσφέρουν την πλέον αντικειμενική εικόνα του παρελθόντος.

Κώστας Δανούσης

* Σε σημείωση στα μη αριθμημένα παράφυλλα του οπισθόφυλλου αναφέρεται: «1904, Απριλίου 30: Ενοικίασα το μαγαζί εις τον Νικόλ(αον) Κολλάρον δραχμ. δώδεκα το μίνα». Η ενοικίαση έληξε την 1.5. 1907 και ο ενοικιαστής έφυγε χρεωστώντας τελικά δύο ενοικια (τα ενοικία καταβάλλονταν ανά δίμηνο). Εδώ προφανώς πρόκειται για την ενοικίαση άλλου καταστήματος.

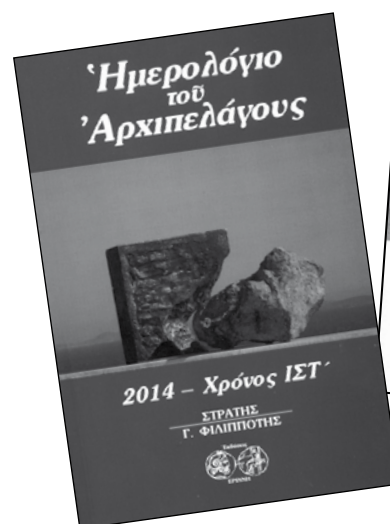
** Στο παράφυλλο του εμπροσθόφυλλου καταχωρούνται με χρονολογία 1904 οι πληρεξούσιοι δικηγόροι του Πρίντζη, ήτοι: Ιωάννης Δ. Λυρίτης, Δημήτριος Βουκοτόπουλος και Νικόλαος Φιλίνης στη Σύρο και Θρασύβ. Μαυρομαράς και Ξεν. Σώχος στην Αθήνα.

«ΤΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ» του ΣΤΡΑΤΗ

Να πούμε πως ο «παλιός» είναι «αλλιώς»; Όχι.

Η καθημερινή πραγματικότητα δεν επιβεβαιώνει την παροιμία. Την επιβεβαιώνει, όμως, ο φίλος και συμπατριώτης μας κ. Στρατής Γ. Φιλιπότης, ο οποίος και φέτος φρόντισε να μας εκπλήξει ευχάριστα με τα δυο του «Ημερολόγια» του 2014. Τόσο το «Αθηναϊκό» όσο και εκείνο του «Αρχιπελάγους» αποτελούν σπάνια δείγματα ευαισθησίας και «εκδοτικής παιδείας». Μπορεί η φράση «εκδοτική παιδεία» κατ' αρχάς να ξενίζει, όμως, τουλάχιστον στις μέρες μας αποτελεί «είδος εν ανεπαρκεία». Κι αυτό γιατί δεν αρκούν το χρήμα και οι καλές ενδεχομένως προθέσεις, ούτε καν το μεράκι. Χρειάζεται και κάτι περισσότερο: ένας

δημιουργικός συνδυασμός γνώσης και ευαισθησίας. Κι αυτές τις διαθέτει ο καλός μας συμπατριώτης. Τα ημερολόγια του μοσχοβολούν Αιγαίο! Να ένα καλό δώρο για τις γιορτές!

«ΕΥΔΟΚΙΑΣ ΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ» ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΣΥΝΑΦΗ

Αποτελεί ευοίωνα σημάδι για τα πολιτιστικά πράγματα του τόπου μας η επιτυχής παρουσίαση των τελευταίων βιβλίων του συμπατριώτη μας συγγραφέα κ. Κώστα Αλεξόπουλου, τόσο στην Τήνο όσο και στην Αθήνα. Πρόκειται για τα βιβλία «Ευδοκίας μνημονεύματα» (Χρονικό), «Της κόρης ο πύργος» (μυθιστόρημα) και «Παράξενο ταξίδι» (Παιδικό). Την πρωτοβουλία και των δύο παρουσιάσεων είχε η Αδελφότητα των Τηνίων εν Αθήναις. Το μητρικό σωματείο των τοπικών συλλόγων του νησιού συνεχίζει μια μακρά πορεία στήριξης του πολιτισμού του τόπου μας. Στην Τήνο (19.10. 2013 στο Ι.ΤΗ.Π.) και στην Αθήνα (11.12. 2013) τα βιβλία παρουσίασαν οι κ.κ. Άννα Κορνάρου - Καλαμαρά, φιλόλογος - γυμνασιάρχης, ο κ. Σάββας Απέργης, φι-

λόλογος - λυκειάρχης, και ο κ. Ευάγγελος Κοντοβουνήσιος, εκπαιδευτικός, ενώ στην Αθήνα οι κ.κ. Αριστέιδης Μ. Τριγώνης, νομικός, κ. Μαρία Σικ, νομικός, και η δ. Βένια Παστάκα. Ιστορικός τέχνης. Οι κυρίες Καλλιόπη Αναστασάκη στην Τήνο και η Στέβη Φόρτωμα στην Αθήνα διάβασαν αποσπάσματα από τα έργα του συγγραφέα. Και στις δυο περιπτώσεις την ευθύνη της εκδήλωσης είχε το μέλος της Αδελφότητας κ. Κώστας Δανούσης, ο οποίος και μίλησε για τον κ. Αλεξόπουλο και το έργο του. Με τα τελευταία του βιβλία -υπάρχουν και άλλα τρία- ο καλός συμπατριώτης μας εγκαινίασε ενός άλλου, υψηλότερου επιπέδου δημιουργική γραφή, η οποία είμαστε βέβαιοι ότι θα μας δώσει και άλλα ανάλογα αποτελέσματα.

Οτόπος μας έγινε πιο φτωχός. Ένας δημιουργικός άνθρωπος, ένας ευαίσθητος καλλιτέχνης, ο γλύπτης Μπάμπης Κρητικός ταξίδεψε για τη Γη των Μακάρων στις 18.10. 2013. Ο αειμνηστος Μπάμπης φοίτησε αρχικά στο Σχολείο Καλών Τεχνών Πανόρμου και στη συνέχεια στην ΑΣΚΤ. Συνέχισε τις σπουδές του στο Παρίσι, όπου έζησε και εργάστηκε πολλά χρόνια. Κατά την παραμονή του στο εξωτερικό ταξίδεψε στα καλλιτεχνικά κέντρα όλης της Ευρώπης. Το 1987 επέστρεψε στην Τήνου, όπου άρχισε μία νέα δημιουργική περίοδο. Ρωμαλέες πλαστικές φόρμες, προσωποποιήσεις των νησιών του Αρχιπελάγους, ο βοριάς που κατεβαίνει απ' τα Μπογάζια και το Αιγαίο κύμα αποκτούν στέρεες μορφές και, καθώς από τα ψηλώματα του λιμανιού του Σταυρού ατενίζουν τον κεντρικό πυρήνα των Κυκλάδων, γίνο-

ΜΠΑΜΠΗΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΓΛΥΠΤΗΣ (1948 - 2013)

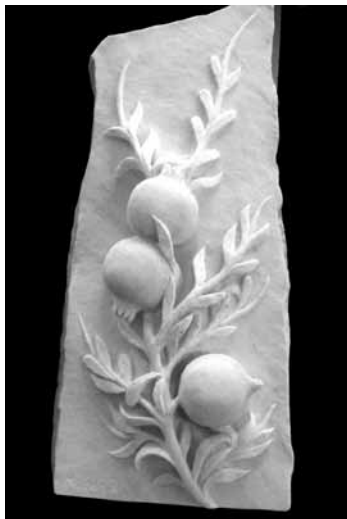

νται ένα μαζί τους. Ο Μπάμπης έφυγε. Όμως, η Δήλος, η Αμοργός, η Ρήνεια, η Κέρως θα εξακολουθούν να ταξιδεύουν στο πλαστικό σύμπαν. Τα τελευταία δέκα χρόνια μεγάλο μέρος του δημιουργικού του χρόνου απορρόφησε η ευθύνη της Διεύθυνσης του

Σχολείου Καλών Τεχνών Πανόρμου, όπου, κι εκεί, άφησε ίχνη ανεξίτηλα. Η Τήνος στερήθηκε μια σπάνια δημιουργική φωνή.
Καλό σου ταξίδι Μπάμπη.

«ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΕΣ» του ΜΙΧΑΗΛ

Το να έχεις πατέρα φαροφύλακα και να μεγαλώνεις από το ένα φανάρι στο άλλο σε σε αφήνει ανεπηρέαστο. Το ίδιο και να μεγαλώνεις σε έναν τόπο όπου ο ήχος του μαντρακά αναμειγνύεται με τον οργισμένο βοριά που κατηφορίζει απειλητικός απ' τα Μπογάζια. Όλα αυτά, ο ήλιος, η βροχή, ο αγέρας κι η θάλασσα σημάδεψαν τη ζωή και το έργο του Μιχάλη Σαλταμανίκα, ο οποίος από 7 έως 14 Δεκεμβρίου 2013 παρουσίασε την πρόσφατη δουλειά στην αίθουσα «Ιωάννης Μοσχωνάς - Ιωάννης Κολλάρος» του κτιρίου της Αδελφότητας των Τηνίων εν Αθήναις. Ο καλλιτέχνης εμπνέεται από τα πάντα. Η επίδραση, όμως, του υγρού στοιχείου είναι φανερή στο έργο του. «Κύματι», λοιπόν, «θαλάσσης» βρεθήκαμε μπροστά σε ιστιοφόρα, τρικυμισμένες θάλασσες, ψάρια που προβάλλουν δειλά - δειλά από τις φωλιές τους. Και δίπλα σ' αυτά τα υπέροχα στοιχεία από τον κόσμο της θάλασσας ένα ανεπανάληπτο καλάθι με σταφύλια, ένα κλαδί με ρόδια, διακοσμητικές μετώπες κ.ά. Κανείς δεν

αγνοεί την κρίση. Όμως και κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει το γεγονός ότι η τηνιακή μαρμαρογλυπτική βρίσκεται σε μια από τις καλύτερες στιγμές της και το έργο του Μιχάηλ μας το αποδεικνύει περίτρανα.

Η ΟΞΩΜΕΡΙΑ ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΥΣΤΕΡΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΑ

Μας γέμισε χαρά η είδηση ότι η Ακαδημία Αθηνών βράβευσε το πρόσφατο βιβλίο του καλού μας φίλου π. Μάρκου Φώσκολου «Η Οξωμεριά στα χρόνια του ύστερου Μεσαίωνα» που εξέδωσε το 2012 η Αδελφότητα των Τηνίων εν Αθήναις. Μεγάλη τιμή για τον π. Μάρκο που η συμβολή του στην ανάδειξη της ιστορίας του νησιού μας αμείβεται κατ' αυτόν τον πανηγυρικό τρόπο, τιμή, όμως, και στο μητρικό μας σωματείο, την Αδελφότητα, που αναδέχτηκε το κόστος και την ευθύνη έκδοσης του βιβλίου. Είμαστε υπερήφανοι που ο π. Μάρκος υπήρξε για τριάντα σχεδόν χρόνια ποιμένας των αδελφών μας καθολικών της Καρδιανής και ευγνώμονες που μας τιμά με τη φιλία του. Ένα μεγάλο μέρος του συγγραφικού του έργου εκπορεύτηκε από πρεσβυτέριο της Καρδιανής και αυτό μας κάνει ιδιαίτερος χαρούμενους. Επίσης μέσα από τη βράβευση του π. Μάρκου αναδεικνύεται και ο ρόλος των τοπικών μας συλλόγων, που ο καθένας κατά τις δυνάμεις του, εργάζεται για την ανάδειξη της ιστορίας και του πολιτισμού του τόπου του. Ευχόμαστε υγεία και δύναμη στο δημιουργικό αυτό λευίτη και προσευχόμαστε στον Κύριο να μην τον επιβαρύνει με άλλα, μεγαλύτερα ποιμαντικά καθήκοντα. Η Ιστορία τον έχει περισσότερο ανάγκη!

Η ΠΑΡΕΥΞΕΙΝΙΟΣ ΤΗΝΙΑΚΗ ΔΙΑΣΠΟΡΑ

Η δυσκολία εξασφάλισης του ισοζυγίου της ζωής στο νησί μας επέβαλε για αιώνες στους κατοίκους να ταξιδεύουν κατά περιόδους στις χώρες της Ανατολικής λεκάνης της Μεσογείου και στις παρευξεινίες χώρες, όπου με εφόδιο την εντιμότητά τους, τη συνέπεια, τις ικανότητές τους και την υψηλή τεχνική τους εξειδίκευση κέρδιζαν μια ξεχωριστή θέση τις τοπικές κοινωνίες, αλλά έφερναν στον τόπο τους καρπούς του μόχθου τους.

Για μια τέτοια κατηγορία συμπατριωτών μας, τους μαρμαρογλύπτες της Εξωμεριάς και την παρουσία τους στη Ρουμανία μίλησε στις 13.11. 2013,

στην αίθουσα Ιωάννης Ρήγος - Πανομιμήτης, της Αδελφότητας των Τηνίων εν Αθήναις η καθηγήτρια Ιστορίας της τέχνης και του πολιτισμού στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, κ. Ευαγγελία Γεωργιτισογιάννη.

Η καθηγήτρια του Χαροκόπειου μας ταξίδεψε στα μεγάλα ασικά κέντρα της μεγάλης χώρας της Μαύρης Θάλασσας όπου άνθησε ο Ελληνισμός και όπου η παρουσία των προγόνων μας υπήρξε σημαντική. Η Αδελφότητα, το νέο έτος, θα συνεχίσει την παρουσίαση έργων Τηνιακών μαρμαρογλυπτών στην Κωνσταντινούπολη και την Αίγυπτο. Οψόμεθα!

Δελτίο τύπου Δήμου Τήνου

Χαράλαμπος (Μπάμπης) Κρητικός (1948 – 2013)

Ο Μπάμπης Κρητικός, ο Διευθυντής της Σχολής Καλών Τεχνών Πανόρμου, ο σεμνός συμπατριώτης καλλιτέχνης, έχασε τη μάχη... Πάλεψε σκληρά και με αξιοπρέπεια. Δεν είναι βιολογικά, πια, ανάμεσά μας. Είναι και θα είναι το έργο του, η αγάπη του για την Τήνο, η αγάπη του για την Τέχνη. Αντί πολλών λόγων, που δεν θα του άρεσαν καθόλου, επιλέγουμε λιτή αναφορά στην καλλιτεχνική του πορεία. Γεννήθηκε το 1948 στη Χώρα της Τήνου. Το 1961 ξεκινά το ταξίδι στην απεραντοσύνη της Τέχνης, στη Σχολή Καλών Τεχνών Πανόρμου Τήνου, όπου οι πρώτοι του δάσκαλοι Δανιήλ Αλεξάνδρου (ζωγραφική), Αχιλλέας Παράσχος (γλυπτική) και Ιωάννης Φιλιππίτης (μαρμαρογλυπτική). Στη συνέχεια, στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών – ΑΣΚΤ της Αθήνας, στο Εργαστήριο του γλύπτη Γιάννη Παππά και κοντά σε μεγάλους δασκάλους (Νικολάου, Κερλή, Βασιλειάδη, Μυλωνά, Πρεβελάκη, κλπ). Το 1972 φτάνει στη Γαλλία και συνεχίζει στην Ανωτάτη Εθνική Σχολή Καλών Τεχνών του Παρισιού. Εργάστηκε κοντά στο ζωγράφο Γιάννη Τσαρούχη και το γλύπτη Μορίς Λιπσί. Πολυταξιδεμένος και ακούραστος για τις ανάγκες της τέχνης, το 1987 επιστρέφει στην Ελλάδα. Δημιουργεί και απολαμβάνει και το 2002 αναλαμβάνει καθήκοντα Καθηγητή Γλυπτικής και Διευθυντή της Σχολής Καλών Τεχνών στον Πύργο, θέση που υπηρέτησε και τίμησε μέχρι τέλους. Για την προσφορά του θα μιλήσουν οι πλέον αρμόδιοι, στον κατάλληλο τόπο και χρόνο. Συμμετέχουμε ως Δήμος Τήνου, στη θλίψη όλης της καλλιτεχνικής οικογένειας του νησιού μας, σε Τήνο και ανά τον κόσμο, για την απώλεια του Μπάμπη Κρητικού. Συμμετέχουμε στο πένθος των οικείων του και της εκπαιδευτικής κοινότητας της Σχολής μας στον Πύργο. Εκεί που ξεκίνησε το ταξίδι του ως μαθητής και κατέληξε ως (ο πρώτος Τήνιος) καθηγητής γλυπτικής και διευθυντής...

Θα τον θυμόμαστε πάντα.

ΠΑΡΑΔΩΣΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΥΓΕΙΑΣ ΤΗΝΟΥ

Το οποίο συγκεντρώθηκε
στα πλαίσια της
πανελληνίας δράσης
«Όλοι μαζί μπορούμε και
στην υγεία»

Με την ευλογία του Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχη μας κ. Δωροθέου Β', πραγματοποιήθηκε στις 26 Νοεμβρίου 2013 από τον Αρχιερατικό Επίτροπο της Ιεράς Νήσου Τήνου Πρωτοπρ. Γεώργιο Φανερό, παράδοση εκατόν σαρανταοχτώ (148)σκευασμάτων φαρμακευτικού και υγειονομικού υλικού. Τα φάρμακα αυτά συγκεντρώθηκαν στον Προαύλειο χώρο του Πανελληνίου Ιερού Ιδρύματος Ευαγγελιστρίας Τήνου και στις Ενορίες της Ιεράς Νήσου Τήνου, στα πλαίσια του προγράμματος της πανελληνίας δράσης «Όλοι μαζί μπορούμε και στην Υγεία».

Τον Αρχιερατικό Επίτροπο Ιεράς Νήσου Τήνου Πρωτοπρ. Γεώργιο Φανερό υπεδέχθη, παραλαμβάνοντας το Φαρμακευτικό υλικό, η επιστημονική Διευθύντρια του Κέντρου Υγείας Τήνου κα. Ελισάβετ Μπαλταρέτσου, η οποία ευχαρίστησε το Σεβασμιώτατο Ποιμενάρχη μας κ. Δωρόθεο Β', το Ιατρικό Κοινωνικής Αποστολής του Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών και του Φιλανθρωπικού Οργανισμού ΑΠΟΣΤΟΛΗ της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, αλλά και τον ραδιοτηλεοπτικό σταθμό ΣΚΑΙ για την άκρως χρήσιμη και αναγκαία, όπως τόνισε, προσφορά τους.

Με απόφαση του Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχη μας κ. Δωροθέου Β', συνεχίζεται καθημερινά η παραλαβή φαρμακευτικού και υγειονομικού υλικού τόσο στο Πανελλήνιο Ιερό Ίδρυμα Ευαγγελιστρίας Τήνου όσο και στις Ενορίες της Ιεράς Νήσου, στα πλαίσια του προγράμματος της πανελληνίας δράσης «Όλοι μαζί μπορούμε και στην Υγεία», ο οποίος και ευχαριστεί ευγνωμόνως όλους τους προσφέροντας και συμμετέχοντας.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΤΗΝΟΥ

Την Δευτέρα 9 Δεκεμβρίου 2013 πραγματοποιήθηκε η καθιερωμένη ετήσια συνάντηση του Δήμου Τήνου με τους εκπροσώπους των Συλλόγων της Αθήνας. Στην συνάστηση συζητήθηκαν οι δράσεις του Δήμου που έχουν υλοποιηθεί και τα έργα ζωτικής σημασίας για την Τήνο και τους ανθρώπους της, που προγραμματίζονται ή βρίσκονται σε εξέλιξη. Από την μεριά τους οι εκπρόσωποι των Συλλόγων μετέφεραν την αγωνία τους για τον τόπο και τα χωριά μας, κατέθεσαν ενστάσεις αλλά και προτάσεις για το νησί μας. Από τον Δήμο Τήνου παρεβρέθησαν, ο Δήμαρχος κος Παναγιώτης Κροντηράς, οι Αντιδήμαρχοι κ.κ. Ιωάννης Ζαλώνης και Αντώνιος Ξενοπούλος, ο Δημοτικός Σύμβουλος κος Παντελής Αρμάος και ο Αντιπρόεδρος της Δημοτικής Επιχείρησης κος Αργύρης Φόρτωμας.

ΔΙΑΝΟΜΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΣΤΗΝ ΙΕΡΑ ΝΗΣΟ ΤΗΝΟ

Με την ευλογία του Σεβ. Ποιμενάρχου μας κ. Δωροθέου Β', πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 20 Δεκεμβρίου, στην ιερά νήσο Τήνο, διανομή τροφίμων σε επιμερισμένες και άπορες οικογένειες, Τηνίων και μεταναστών, στα πλαίσια του προγράμματος της Ιεράς μας Μητροπόλεως «ΕΙΜΑΣΤΕ ΜΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ». Ωσαύτως έγινε και η προσφορά τροφίμων της Ενώσεως Ελλήνων Εφοπλιστών για τον ίδιο σκοπό.

Επίσης διανεμήθηκε σημαντική ποσότητα μαρουλιών, προσφορά η οποία προέρχεται από το κατάστημα Αγροτικών Προϊόντων επωνυμίας «Τηνία Τη» των Δημητρίου Βιδάλη και Νικολάου Αγγελίδη. Να σημειωθεί δε ότι, διανέμονται καθημερινά τρόφιμα σε άπορους στα πλαίσια του προγράμματος «ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ».

Ο Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας ευχαριστεί ιδιαίτερος τους ανώνυμους και επώνυμους συνανθρώπους μας που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, τα Super Market των κ. Δημητρίου Βιδάλη και κ. Εμμανουήλ Παλαμάρη, τους προαναφερθέντας Δωρητές κ. Δημήτριο Βιδάλη και κ. Νικόλαο Αγγελίδη όσο και την Ένωση Ελλήνων Εφοπλιστών για την προσφορά τους στο φιλανθρωπικό έργο της Ιεράς Μητροπόλεως. Επιτροπή Κληρικών και Λαϊκών, υπό την εποπτεία και καθοδήγηση του Αρχιερατικού Επιτρόπου της ιεράς νήσου Πρωτοπρ. Γεωργίου Φανερού, διένειμαν τα τρόφιμα με διάκριση στους αναξιοπαθόντας συνανθρώπους μας.